

РЕШЕНИЕ

№ 2066

гр. *, 09.06.20* г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

РАЙОНЕН СЪД – ВАРНА, 50 СЪСТАВ, в публично заседание на
дванадесети май през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Таня Кунева

при участието на секретаря Мариана Ив. Маркова
като разгледа докладваното от Таня Кунева Гражданско дело №
202*110111886 по описа за 2022 година

Производството е образувано по искова молба от Д. Б. В. срещу К. К. К., действащ със съгласието на своите родители К. А. К. и С. Д. К., с която е предявен конститутивен иск с правно основание чл. 34 от ЗС, с която се претендира допускане на делба на следния недвижим имот: самостоятелен обект в сграда с идентификатор № * по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед */14.10.2008 г. на Изпълнителен директор на АГКК, последно изменение, засягащо обекта, със Заповед №* г. на Началник на СГКК-*, с административен адрес: гр. *, р-н *, ул. „*, находящ се в сграда с идентификатор № *, с предназначение на самостоятелния обект: жилище, апартамент- в жилищна или вилна сграда, или сграда със смесено предназначение, с площ от 18,87 кв.м, и съседни следните самостоятелни обекти в сградата: на същия етаж: *.* и *.21, под обекта: *.* , над обекта: *.54, ведно с 0,4079 % идеални части от общите части на сградата и от правото на строеж върху поземления имот с идентификатор № * в който е построена тя, между съделителите Д. Б. В. и К. К. К., при дялове: 41500/60000 идеални части за ищеца и 18500/60000 идеални части за ответника, както и искане под форма на възражение за намаляване с 2/3 на частно завещателно разпореждане /завет/ саморъчно завещание от 25.11.2020 г., обявено и вписано в СВ-* под №* от 08.08.2022 г., от наследодателя * В. в полза заветника К. К. К. и възстановяване на запазена част на Д. Б. В. с 2/3 ид.ч. от стойността на наследствената маса.

В исковата молба се твърди, че ищецът е единствен наследник по закон на баща си * В., починал на 02.05.2022 г. Излага се, че със саморъчно завещание от 25.11.2020 г., обявено и вписано в СВ-* под №* от 08.08.2022 г., наследодателят * В. завещал на детето К. К. К. собствения си апартамент с идентификатор *, находящ се гр. *, ул. „*, с площ от 18,87 кв.м., ведно с 0,4079% ид. части от общите части на сградата. Твърди се, че процесният недвижим имот е придобит от наследодателя му въз основа покупко-продажба на държавен имот по реда на наредбата за държавни имоти,

обективиран в договор №* от 20.03.1995 г. Излага се, че освен посочения апартамент, наследодателят му е притежавал и лек автомобил марка и модел „*“, като е бил титуляр и на банкова сметка, открита в „*“ ЕАД, по която имало наличност в размер около 1400 лв., и която сума била изтеглена след смъртта му, от лицето в чието държание се намирала банковата карта. Ищецът сочи, че е подал молба за приемане на наследството на своя баща по опис, въз основа на което е образувано ч.гр.д.№10463/2022 г. по описа на ВРС. В исковата молба е релевирано възражение по чл. 30, ал. 1 ЗН за възстановяване на запазената част на ищеца от наследството на баща му * В., чрез намаляване извършеното от последния в полза на ответника завещание до размера на запазената му част от наследството. Настоява се делбата да бъде допусната между съсобствениците, съобразно намалението, при квоти: 41500/60000 идеални части за Д. В. и 18500/60000 идеални части за К. К..

В съдебно заседание искът се поддържа и се моли за уважаването му. Счита се, че не са налице предпоставките на чл. 36 ЗН и моли за допускане на делбата на имота.

В срока за отговор по чл. 131 ГПК ответникът депозира писмен отговор, с който излага становище за допустимост, но неоснователност на предявения иск. Не се оспорва, че със саморъчно завещание на * В. в полза на К. К. е завещан процесния недвижим имот. Настоява се, че запазена част на ищеца от наследството на баща му е в размер на $\frac{1}{2}$ ид.ч., вместо претендираната от него $\frac{2}{3}$ ид.ч., доколкото ищецът се явявал единствен наследник по закон на починалия. Излага се, че в настоящия случай приложение следвало да намери разпоредбата на чл.36, ал.1 от ЗН, с прилагането на която щяло да се избегне възникването на съсобственост между страните и последващото ѝ прекратяване с делба. С оглед на горното, се моли за отхвърляне на иска за делба, като в случай, че бъде установено, че стойността на завещания имот надвишава с повече от $\frac{1}{4}$ разполагаемата част, то имотът да остане изцяло в наследството, а К. К. да получи стойността на разполагаемата част. В условията на евентуалност, ако се установи, че стойността на имота не надвишава $\frac{1}{4}$ от разполагаемата част, то ответникът да задържи процесния имот, като възмезди наследника със стойността на нарушената му запазена част от наследството.

В съдебно заседание се оспорва иска за делба и се моли за отхвърлянето му. Настоява се, че са налице предпоставките за приложение на чл. 36 ЗН.

Съдът, като взе предвид изявленията на страните и събрания по делото доказателствен материал, намира за установено от **фактическа страна** следното:

Не е спорно между страните, както е прието с окончателния доклад по делото, че ищецът е единствен наследник по закон на своя баща - * В., починал на 02.05.2022 г.; че с договор за покупко-продажба на държавен имот по реда на наредбата за държавни имоти, обективиран в договор №* от 20.03.1995 г., * В. е придобил процесния недвижим имот, а именно: апартамент с идентификатор *, находящ се гр. *, ул. „*, с площ от 18,87 кв.м., ведно с 0,4079% ид. части от общите части на сградата; както и че * В. се е разпоредил за след смъртта си със саморъчно завещание от 25.11.2020 г., обявено и вписано в СВ-* под №* от 08.08.2022 г., в полза на детето К. К., като му е завещал гореописания недвижим имот.

Видно от представеното по делото удостоверение с изх. №*/*.01.20* г. на ВРС по ч.гр.д. № 10463/2022 г., е вписано в особената книга на съда под №41/20* г. приемането по опис на осн. чл.61, ал.1 от ЗН, на наследството, останало от * В., б.ж. на гр.*, починал на 02.05.2022г. в гр.*, от наследника му Д. Б. В., което наследство се състои от: 1.) апартамент с идентификатор *, находящ се гр. *, ул. „*, с площ от 18,87 кв.м., ведно с 0,4079% ид. части от

ОЧС, с пазарна стойност в размер на *355 лв., 2.) лек автомобил марка „*“ с рег. № * с първа регистрация от 22.01.1991 год. с рама №* и двигател №:*, с пазарна стойност в размер на 950 лв., и 3.) банкова сметка с IBAN *, открита в банка „*, в български лева.

От приетата по делото съдебно-оценителна експертиза, което заключение съдът кредитира като обективно и компетентно дадено се установява, че средната пазарна стойност апартамент с идентификатор *, находящ се гр. *, ул. „*, към момента на откриване на наследството, 02.02.2022 г. и към датата на заключението е 37700 лева. Средната пазарна стойност на лек автомобил марка „*“ с рег. № * към датата на откриване на наследството е 1100 лева.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от **правна страна** следното:

Предявен е иск с правно основание иск за делба с правно основание чл.34, ал.1 от ЗС с искане/възражение по чл. 30 ЗН за намаляване на запазена част.

Ответникът претендира на основание чл.36, ал.1 от ЗН връщане на имота процесния имот в наследството и отхвърляне на иска за делба и осъждане на ищеца да плати на ответника стойността на разполагаемата част от наследството. В условията на евентуалност, в случай, че ответникът задържа целия имот, да бъде осъден да възмезди ищцата с пари запазената му част според пазарната цена на имота по време на намаляването.

Съобразно разпоредбата на чл. 30 ЗН във вр. с чл. 28-29 ЗН „разполагаемата част“ от наследството е всичко онова от наследството, която не е запазена част. Запазената част от наследството е онова имущество от наследството, което законът „пази“ за низходящите, родителите и съпруга и с което едно физическо лице не може да се разпорежда чрез завещателни разпореждания за след своята смърт или дарения приживе. А доколкото е налице такова разпореждане, за лицата, посочени в чл. 28, ал. 1 ЗН възниква субективното потестативно право да искат по съдебен път намаляване на безвъзмездното разпореждане до размера на своята запазената част, определен в чл. 29 ЗН.

В случая не е спорно, че ответникът по делото има качеството на наследник по завещание - заветник, поради което е необходимо ищецът, който упражнява право на възстановяване на запазена част, да е приел наследството по опис, като материалноправна предпоставка за надлежното му предявяване в процеса /по аргумент от ТР №3/19.12.201 г. на ВКС по т.д. №3/2013 г. на ОСГК/.

Видно от ангажираните по делото доказателства - удостоверение с изх. №*/*.01.20* г. на ВРС по ч.гр.д. № 10463/2022 г., ищецът е приел наследството по опис, поради което искането по чл.30 ЗН подлежи на разглеждане по същество.

В случая ищецът по делото е наследник с право на запазена част, защото е дете на наследодателя. Според разпоредбата на чл.29, ал.1 от ЗН запазената част на низходящи (включително и осиновените), когато наследодателят не е оставил съпруг, е: при едно дете или низходящи от него - 1/2. Тъй като наследодателят не е оставил съпруг (към датата на смъртта си е разведен), то запазената част е 1/2, а разполагаемата част е 1/2.

Според чл.31 от ЗН за да се определи разполагаемата част, както и размерът на запазената част на наследника, образува се една маса от всички имоти, които са принадлежали на наследодателя в момента на смъртта му, като се извадят задълженията и увеличението на наследството по чл. 12, ал. 2. След това се прибавят към нея даренията с изключение на обичайните такива

според тяхното положение по време на подаряването и според стойността им по време на откриването на наследството за недвижимите имоти и по време на подаряване - за движимите.

Към момента на смъртта си * В. е притежавал апартамент с идентификатор *, находящ се гр. *, ул. „*, с площ от 18,87 кв.м., ведно с 0,4079% ид. части от ОЧС, и лек автомобил марка „*” с рег. № * с първа регистрация от 22.01.1991 год. с рама №* и двигател №:*. Не се доказва към същия момент да е притежавал движимо и/или недвижимо имущество и задължения към трети лица, както и размера на налични суми по банковата му сметка.

От експертното заключение по съдебно-оценителна експертиза, което заключение съдът кредитира като обективно и компетентно дадено, се установи че стойността на апартамента е 37700лв., а на лекия автомобил - 1100лв. Следователно стойността на наследствената маса възлиза на 38800 лева. Следователно разполагаемата част е в размер 1/2 или 19400 лева, в какъвто размер е и запазената част на ищеца.

За да се определи дали наследодателят е излязъл извън рамките на разполагаемата част и е накърнил запазената част, следва да се прецени дали наследникът с право на запазена част (в случая ищецът) може да получи размера ѝ (като стойност) от чистия актив на наследственото имущество извън завещанияте или дарени имущества.

Наследствената маса е на стойност 38800лева. Стойността на имота, с който се е разпоредил наследодателя със завещателно разпореждане е 37700лв. или същият е превишил разполагаемата част с 18300 лева. От останалото в наследството имущество ищеца получава имущество за 1100 лева или необходими са 18300 лева за възстановяване на запазената му част.

За допълване на запазената част на ищцата са необходими още 18300 лева, т.е. същата е накърнена със завещанието на апартамента с тази сума.

По искането по чл. 36 ЗН от ответника, съдът намира следното:

Разпоредбата на чл. 36 ЗН има предвид случай с един наследник със запазена част или когато всички наследници със запазена част са страни по делото и е ясно дали искат възстановяване или зачитат волята на наследодателя – в случая наследникът е един със запазена част.

Общият принцип, на който са основани разпоредбите на чл.32 – чл.36 ЗН, е получаването в натура на запазената част от наследството, съответно – задържане в натура на разполагаемата част. Когато в резултат на уважаването на иска по чл.30, ал.1 от ЗН, се наложи частично отменяне на завещание или на дарение по отношение на една неделима вещ, възможностите са две: Намалението да се извърши в дробна част, съобразно 32-чл. 34 от ЗН, при което ще възникне съсобственост между ищеца и ответника, или прилагане на правилата на чл. 36, ал.1 от ЗН, или чл. 36, ал2 от ЗН, които целят избягването на съсобствеността, евентуална последваща делба на вещта, а оттам и евентуалната публична продан на имота. Едновременното намаление в дробна част и връщане на същата вещ в наследството е недопустимо, тъй като това би довело до противоречив диспозитив.

Ако са налице условията по чл. 36, заветникът или надареният да задържи имота, той трябва да бъде осъден да заплати на наследника със запазена част паричната равностойност, нужна за допълването, без да е необходимо заплащането на тази сума да е било изрично поискано (в този смисъл е Решение № 66 от 20.04.2015г. по гр. д. № 5654/ 2014г., I г. о. на ВКС). Това е така, защото нейното присъждане представлява законна последица от уважаване на иска чл. 30, ал.1 от ЗН. В хипотезите на ал. 1, и на ал. 2 на чл. 36 от ЗН задържането на имота може да се постанови само при изрично направено искане в този смисъл от страна на облагодетелствания. Ответникът е направил такова искане с отговора на исковата молба. Ако недвижимият имот остане у заветника, той плаща на наследника стойността

на запазената част, ако недвижимият имот се върне в наследството, наследникът плаща на заветника стойността на разполагаемата част.

В случая отделянето на част от имота, за да се допълни запазената част на ищеца, не може да стане удобно (касае се за апартамент с площ от 18.87 кв.м.).

В случая от анализа на ангажираните по делото доказателства съдът намира, че ответникът не може да задържи имота на основание чл.36, ал.1 от ЗН, защото стойността на завещания имот, пресметната съгласно чл. 31 от ЗН, (37700лв) надвишава с повече от 1/4 разполагаемата част, поради което имотът следва да се върне в наследството, а заветникът (ответник) да получи стойността на разполагаемата част, която е 1/2 от 38800 лева или 19400 лева /или 37700 стойността на апартамента - 18300 стойността за намаляване на завещанието = 19400/.

С оглед гореизложеното, настоящият състав намира, че извършеното в полза на ответника завещание следва да бъде намалено със сумата от 18300 лева, а имотът да се върне в наследството. При това положение, между страните в производството не се създава съсобственост, поради което и обусловеният иск за делба следва да бъде отхвърлен. Хипотезата, при която се допуска делба на имота не е налице, тъй като в случая ищецът е единствен наследник по закон. Единствено в случаите, когато имотът се връща в наследството срещу заплащане на стойността на разполагаемата част, същият става съсобствен, но между наследниците по закон и при искане за допускане на делба между наследниците по закон се допуска такава при правата им, следващи от наследяването /в този смисъл Решение №1*/12.07.2011 г. по гр.д. №569/2011 г. на ВКС/. В случая съсобственост между страните не възниква, тъй като ищецът е наследник по закон, а ответникът – по завещание, а се създава единствено облигационно задължение.

По разноските:

При този изход на делото право на разноски има само ищеца, защото е уважена изцяло неговата претенция – накърнена е запазената му част от наследството и е постановено възстановяването ѝ, завещаният имот се връща в наследството. В случая обаче страната не е поискала присъждане на разноски и не е представила доказателства за сторени такива, поради което не следва да се присъждат.

Ответникът следва да бъде осъден да заплати дължимата в производството държавна такса от 80 лв. в полза на бюджета на съдебната власт по сметка на Районен съд – *.

Мотивиран от горното, съдът

РЕШИ:

НАМАЛЯВА частно завещателно разпореждане /завет/ **саморъчно завещание от 25.11.2020 г., обявено и вписано в СВ-* под №* от 08.08.2022 г., на недвижим имот, представляващ самостоятелен обект в сграда с идентификатор № *** по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед */14.10.2008 г. на Изпълнителен директор на АГКК, последно изменение, засягащо обекта, със Заповед №* г. на Началник на СГКК-*, с административен адрес: гр. *, р-н *, ул. *, находящ се в сграда с идентификатор № *, с предназначение на самостоятелния обект: жилище, апартамент- в жилищна или вилна сграда, или сграда със смесено предназначение, с площ от 18,87 кв.м, и съседни следните самостоятелни обекти в сградата: на същия етаж: *.* и *.21, под обекта: *.* , над обекта: *.54, ведно с 0,4079 % идеални части от общите части на сградата и от правото на строеж върху поземления имот с идентификатор № * в който е построена тя, **извършено от наследодателя * В., починал 02.05.2022 г. в полза заветника К. К. К., ЕГН *******, действащ със съгласието на К. К. и С. Д. К., с адрес гр. *, ул. *, **със сумата 18300 лева (осемнадесет хиляди и триста лева), за допълване на запазената част на Д. Б. В., ЕГН *******, на основание чл. 30 от ЗН, като **ВЪЗСТАНОВЯВА** запазената част на Д. Б.

В., ЕГН *****, с адрес гр. *, от наследството на неговия баща * В., починал 02.05.2022 г., **в размер на 18300 лева** (осемнадесет хиляди и триста лева), **накърнена със саморъчно завещание от 25.11.2020 г., обявено и вписано в СВ-* под №* от 08.08.2022 г.,** върху описания по-горе недвижим имот.

ПОСТАНОВЯВА на основание чл. 36, ал. 1 от ЗН недвижимият имот, **самостоятелен обект в сграда с идентификатор № *** по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед */14.10.2008 г. на Изпълнителен директор на АГКК, последно изменение, засягащо обекта, със Заповед №* г. на Началник на СГКК-*, с административен адрес: гр. *, р-н *, ул. **, находящ се в сграда с идентификатор № *, с предназначение на самостоятелния обект: жилище, апартамент- в жилищна или вилна сграда, или сграда със смесено предназначение, с площ от 18,87 кв.м, и съседни следните самостоятелни обекти в сградата: на същия етаж: *.* и *.21, под обекта: *.* , над обекта: *.54, ведно с 0,4079 % идеални части от общите части на сградата и от правото на строеж върху поземления имот с идентификатор № * в който е построена тя, **да се върне в наследството, останало от * В., починал 02.05.2022 г.**

ОСЪЖДА Д. Б. В., ЕГН *****, с адрес гр. *, **да заплати** на К. К. К., ЕГН *****, действащ със съгласието на К. К. и С. Д. К., с адрес гр. *, ул. *, сумата от **19400 лева** (деветнадесет хиляди и четиристотин лева), представляваща стойността на разполагаемата част от наследството, оставено от * В., починал 02.05.2022 г., **на основание чл. 36, ал. 1 от ЗН.**

ОТХВЪРЛЯ предявения иск за делба на Д. Б. В., ЕГН *****, срещу К. К. К., ЕГН *****, действащ със съгласието на К. К. и С. Д. К., на следния недвижим имот: самостоятелен обект в сграда с идентификатор № * по кадастралната карта и кадастралните регистри, одобрени със Заповед */14.10.2008 г. на Изпълнителен директор на АГКК, последно изменение, засягащо обекта, със Заповед №* г. на Началник на СГКК-*, с административен адрес: гр. *, р-н *, ул. **, находящ се в сграда с идентификатор № *, с предназначение на самостоятелния обект: жилище, апартамент- в жилищна или вилна сграда, или сграда със смесено предназначение, с площ от 18,87 кв.м, и съседни следните самостоятелни обекти в сградата: на същия етаж: *.* и *.21, под обекта: *.* , над обекта: *.54, ведно с 0,4079 % идеални части от общите части на сградата и от правото на строеж върху поземления имот с идентификатор № * в който е построена тя, между съделителите Д. Б. В. и К. К. К., при дялове: 41500/60000 идеални части за ищеца и 18500/60000 идеални части за ответника, **на основание чл. 34 от ЗС.**

ОСЪЖДА К. К. К., ЕГН *****, действащ със съгласието на К. К. и С. Д. К., с адрес гр. *, ул. *, **да заплати** в бюджета на съдебната власт по сметка на ВРС сумата от **80 лева** (осемдесет лева), представляваща държавна такса по предявените искове, на основание чл. 78, ал. 1 ГПК.

Решението подлежи на обжалване с въззивна жалба пред Варненския окръжен съд в двуседмичен срок от съобщаването му на страните.

Препис от решението да се връчи на страните на основание чл. 7, ал. 2 от ГПК.

Съдия при Районен съд – *: _____